marife
dini araştırmalar dergisi
Turkish Journal of Religious Studies
cilt / volume: 16 sayı / issue: 2 kış / winter 2016

TANITIM

Şehir ve Âlimleri Sempozyumu-I
11-12 Kasım 2016, Dedeman Otel, Konya

Haz. Ahmet Mekin Kandemir
Arş. Gör., Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi
Kelam Ana bilim dalı Araştırma Görevlisi
ahmetmekin@hotmail.com

Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi, 2016 yılında Konya'nın "*İslam Dünyası Turizm Başkenti*" olarak ilan edilmesi vesilesiyle şehir-âlim ilişkisini ele almak ve Konya âlimlerini tanıtmak amacıyla bir dizi sempozyum düzenlemeye karar vermiştir. Yakın dönem Konya âlimlerinin bir kısmının ele alındığı ilk sempozyum Necmettin Erbakan Üniversitesi, Konya Turizm Tanıtım ve Eğitim Vakfı (KOTEV) ve Konya Büyükşehir Belediyesi'nin ortak organizasyonuyla 11-12 Kasım tarihlerinde Konya Dedeman Otelde gerçekleştirildi.

Sempozyum 11 Kasım Cuma günü saat 10.00'da Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Hafız Ahmet Çalışır'ın Kur'an-ı Kerim tilavetiyle başladı. Daha sonra sırasıyla Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi Dekanı ve sempozyum koordinatörü Prof. Dr. Ramazan Altıntaş, Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Şeker ve Konya Büyükşehir Belediye Başkan Tahir Akyürek açılış konuşmalarını yaptılar. Açılış konuşmasında İslam medeniyetinde şehirlerin âlimlerle birlikte varlık kazandığını ifade eden ve buna ilişkin örnekler veren Prof. Dr. Ramazan Altıntaş; âlimlerin şehirlerin sosyal ve ahlaki değerlerinin korunmasında, anlaşmazlıkların giderilmesinde, şehirlerin sosyal bütünlüğünün sağlanmasında ve yeni nesillerin manevi ve ahlaki değerlere göre yetiştirilmesinde çok önemli bir role sahip olduğunu söyledi. Konya'nın dün olduğu gibi bugün de âlim yetiştirme

potansiyeline sahip olduğunu vurgulayan Altıntaş, bunun en güzel örneğinin mütefekkir ve bilge başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu olduğunu ifade etti.

Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Şeker konuşmasında; *medine*'nin yani şehrin medeniyetin kaynağı olduğuna inanan bir kültürün mensupları olarak şehrin insana, insanın da şehre değer kattığına inandığımızı, aynı şekilde ilim erbabının uygun şartları bulabildiğinde şehirlerin âlimleri, âlimlerin de faziletli şehirleri ortaya çıkardığını, birinin diğerinin tamamlayıcısı ve besleyici unsuru olduğunu söyledi. Konya Büyükşehir Belediye Başkanı Tahir Akyürek, kültürümüzde âlimlerin adeta yıldızlar gibi olduğunu ve gökyüzünü aydınlattığını, "*âlimin ölümü âlemin ölümü gibidir*" sözünün kültürümüzün âlime verdiği değeri ortaya koyduğunu söyleyerek konuşmasına başladı. Ardından her medeniyetin bir şehirden doğduğunu, fakat o şehrin ziynetinin ve parıldayan yüzünü de âlimlerin oluşturduğunu ifade etti.

Açılış konuşmalarının ardından saat 11:00'de sempozyumun onur konuğu olan 62- 64. Dönem Başbakanı Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu "*Medeniyetin İlim Boyutu ve Şehir*" konulu açılış konferansını verdi. Şehir, âlim ve Konya kelimelerini bir araya geldiği bu sempozyum vesilesiyle bir medeniyet muhasebesi yapmanın gerektiğini belirten Davutoğlu, konuşmasında medeniyetleri ortaya çıkaran boyutlara vurgu yaptı. Bir medeniyet inşa etmek için öncelikle bir varlık bilinci ve bilgi paradigması inşa etmenin gerekli olduğunu söyledi. Yeni bir bilgi paradigması inşa etmenin ise bilgi kaynaklarına sahip olmaya, sahip olunan bilginin meşruiyetine, sosyal değer boyutu olmasına, sistemleşmesine, kurumsal bir boyut kazanmasına ve pratik-teknolojik kullanımına ihtiyaç duyduğunu ifade etti.

Açılış konuşmaları, açılış konferansı ve değerlendirme oturumunun dışında yedi oturumun yapıldığı sempozyumda farklı üniversitelerden akademisyen ve

araştırmacılar toplam yirmi sekiz tebliğ sundular. Saat 14:30'da başlayan ve dört tebliğin sunulduğu **I. Oturumun** başkanlığını Prof. Dr. Bilal Kuşpınar yaptı. İlk konuşmacı olan Prof. Dr. Sadettin Ökten "*Şehir ve Kurucu İlkeler*" başlıklı tebliğinde, şehir kurmanın *inşa* ve *imar* olmak üzere iki boyutu olduğunu, *inşa*nın şehirlerin malzemesini ve maddi boyutunu, *imar*ın ise simgesel ve manevi boyutunu oluşturduğunu, inşa edilen şehirlerin manevi bir boyut ve ruh kazanması için kendisinin kavramsallaştırdığı "*nispet*", "*iktifa*" ve "*terkip*" ilkelerine riayet edilmesi gerektiğini söyledi. İkinci konuşmacı Prof. Dr. Mehmet Şeker *"Selçuklularda Bir Arada Yaşama Tecrübesi ve Âlimler"* başlıklı tebliğinde, Moğol istilası ile birlikte farklı din, mezhep ve tarikat mensuplarının birlikte yaşadığı Anadolu'da *Yunus Emre*, *Mevlânâ*, *Kirmânî*, *Sadreddin Konevî* gibi âlimler ortaya koydukları eserler ve örnek yaşamlarıyla birlikte yaşama kültürüne katkıda bulunmuşlardır. Üçüncü konuşmacı Prof. Dr. Yasin Aktay *"Âlim yetiştirmede Şehrin Kültürel Atmosferinin Rolü"* başlıklı tebliğinde, tarihe bakıldığında âlimlerimizin neredeyse tamamının doğdukları köyleri terk ederek şehirlere ilim tahsil etmek için hicret ettiklerini, şehir hayatıyla birlikte bir âlim olarak yetiştiklerini, Konya ile özdeşleşmiş olan *Mevlânâ Celâleddin Rûmî* ve *Sadreddin Konevî* gibi âlimlerin bunun güzel bir örneği olduğunu söyledi.

Saat 16:00'da başlayan ve başkanlığını Prof. Dr. Yusuf Işıcık'ın yaptığı **II. Oturum**da dört tebliğ sunuldu. İlk olarak Prof. Dr. Caner Arabacı *"Şehir Kültürünün Âlim Yetiştirmede Kurucu Rolü: Islâh-ı Medâris Tecrübesi"* başlıklı tebliğini sundu. Tebliğinde Osmanlının son döneminde Konya'da kurulan Islâh-ı Medâris-i İslamiyye medreselerinin şehir kültürünün âlim yetiştirmedeki rolünü ortaya koyan tipik bir örnek olduğunu, tarihe bir tohum olarak atılan o başarılı teşebbüsün topluma rehberlik edecek âlimlerin yetiştirilmesi konusunda hafıza tazelemenin aracısı olacağını vurguladı. İkinci konuşmacı Dr. Ömer Korkmaz *"Âlim Yetiştirmede Müfredât Programlarının Önemi"* konulu tebliğinde, müfredatını güçlü ve sağlam tutmayan ve bu müfredatın uygulayıcısı olan öğretmenlerini memnun etmeyen bir devletin geleceğinin olmadığı gibi, böyle bir ülkede hiçbir zaman güvenlik sorununun bitmeyeceğini, kötü müfredatlı bir ülkede zamanla gerileme veya çöküşün kaçınılmaz olduğunu söyledi. Hindistan ve Pakistan Müslümanlarının eğitim tecrübelerinden bahseden Korkmaz, temel İslami ilimlerin ve sosyal bilimlerin ileri düzeyde okutulduğu, makâsıdı önceleyen şarkiyat akademileri veya yeni nesil medreseler kurmanın gerekli olduğunu vurguladı.

Üçüncü konuşmacı Prof. Dr. Mustafa Aydın *"Âlim-Aydın Örtüşmesi Mümkün müdür?"* başlıklı tebliğinde bir sosyolog gözüyle her iki kavram üzerine bazı tahliller yaptı ve günümüzde eski şehirlerden eser kalmadığı gibi eski âlimlerden de eser kalmadığını, günümüz kozmopolit kent yapısına uygun ama kentleri pek temsil etmeyen aydın modunda âlimlerin türediğini, ancak bunların zihinlerinin bir hayli bölünmüş ve dağınık olduğunu, bu "*dindar aydınlar*"ın bir an önce bir âlim zümresine dönüşmesi gerektiğini ifade etti. Dördüncü konuşmacı olan Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ *"Devletin Yükseliş ve Çöküşünde Âlimin Yeri (Osmanlı Deneyimine Bir Atf-ı Nazar)"* başlıklı bir tebliğ sundu. Tebliğinde Selçuklu Devletinin yıkılışı ile birlikte Osmanlı Devletinin kuruluş ve yükseliş süreçlerini irdeleyen Küçükdağ, Osmanlı devletinin temellerini ilim adamlarının attığını, kurulan medreselerde

yetişen âlimler ve bürokratlar ile de devletin en parlak dönemlerini yaşadığını, ancak *Enderûn*da yetişen fakat ehil olmayan kimselerin istihdam edilmesi ve bu uygulamanın süreklilik kazanması ile birlikte devletin gerileme ve çöküş sürecine girdiğini söyledi.

12 Kasım Cumartesi saat 09:00'da başlayan **III. Oturumun** başkanlığını Prof. Dr. Mustafa Uzunpostalcı yaptı. Dört tebliğin sunulduğu oturumda ilk konuşmacı olan Prof. Dr. Mustafa Sabri Küçükaşçı *"Din Hizmetleri Alanında Model Âlim Tipolojisi: Hacı Veyis Efendi"* başlıklı tebliğinde Konya'nın son yüzyılda yaşamış önemli âlim ve sûfîlerinden biri olan Hacı Veyis Efendi'nin hayatını, ailesini, tahsilini, Konya'ya yaptığı hizmetleri ve talebelerini anlattı. İkinci konuşmacı olan Prof. Dr. Mustafa Fayda *"Hacıveyiszade Mustafa Kurucu"* başlıklı tebliğinde Hacı Veyis Efendi'nin oğlu ve kendisinin de dedesi olan Hacıveyiszâde Mustafa Kurucu Efendi'nin hayatını ve ilmi yönünü anlattı. Daha sonra kendi tanıklıklarından örnekler vererek onun ilmi ve manevi hizmetlerinin yanı sıra başta cami ve medrese olmak üzere Konya'da yapılacak bütün hayır işlerinde daima cemaatinin önünde yer aldığını, kurulan derneklerin birçoğunun başında fahrî başkan olarak yer alıp canla başla çalıştığını, çeşmelerin, yolların, köprülerin, okulların, Kur'an kurslarının, aşevlerinin, hastanelerin ve dispanserlerin yapılmasında canla başla çalıştığını söyledi. Üçüncü konuşmacı olan Prof. Dr. Mustafa Uzun "*Son Devir Âlimlerinden Ali Ulvi Kurucu*" hocayı anlattı. Ali Ulvi Kurucu'yu Konyalı bir Osmanlı Efendisi olarak niteleyen Uzun, onun ilmî, fikri, irfanî bakımdan olduğu gibi sanat alanında kıymetli isimlerin başında geldiğini ifade etti. Ayrıca onun memleketin en zorlu yıllarında ömrünü ilim tahsil etmeye ve halkı irşat etmeye adadığını, bunun yanı sıra birçok şiir de yazdığını örnekleriyle birlikte anlattı. Dördüncü konuşmacı olan Konya Yazma Eserler Kurumu Bölge Müdürü Bekir Şahin *"Sultâtü'l-Vâizîn Tahir Büyükkörükçü"* başlıklı bir tebliğ sundu. Tebliğinde uzun yıllar boyunca Konya'da vaizlik yapan, 60 darbesinden sonra Burdur ve Isparta'ya sürülen ve 2011 yılında vefat eden Tahir Büyükkörükçü hocanın tüm Müslümanların dertleriyle ilgilendiğini, verdiği vaazlar ile halkı

bilinçlendirdiğini, dünyanın çeşitli yerlerinde Müslümanların çektiği sıkıntıları dillendirerek ümmet bilincini diriltmeye çalıştığını ifade etti.

Prof. Dr. Orhan Çeker'in başkanlığını yaptığı **IV. Oturumun** ilk konuşmacısı olarak Yrd. Doç. Dr. Murat Ak, *"Şeyhzâde Ahmed Ziyâ Efendi'nin Şiirleri"* başlıklı tebliğini sundu. 1874-1925 yılları arasında yaşayan Şeyhzâde Ahmed Ziyâ Efendi'nin, Devlet-i Âl-i Osman'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne, Osmanlı modernleşme sürecinin Konya'da yaşayan yerli figürlerinden, yaşadığı dönemde Konya'daki dinî ve ictimâî hayata doğrudan şekil veren isimlerden ve siyâsetçi, müderris, mürşit, dilci ve edebiyatçı kimlikleriyle döneminin çok yönlü Osmanlı münevverlerinden biri olduğunu ifade eden Ak, onun manzum ve mensur eserleri ve içerikleri hakkında bilgiler verdi. Oturumun ikinci tebliğcisi olan Prof. Dr. Hayri Erten, "*Din-Toplum İlişkileri Bağlamında Ağrıslı Tevfik Efendi*" konulu bir sunum yaptı. Ağrıslı Tevfik Efendi'nin Osmanlı'nın son zamanları ve Cumhuriyet döneminin ilk zamanlarındaki siyasi, kültürel ve ekonomik çalkantılı dönemde Konya'da dini, insani ve maddi yönden etrafını aydınlatmaya çalıştığını belirten Erten, onun İslam ilimler, alet ilimleri ve fen bilimleriyle donanmış bir şekilde toplumla bütünleşmiş düşünürler yetiştirme gayretleri o gün için kısa sürmüşse de, bu gayretleriyle imam hatip liseleri ve ilahiyat fakültelerinin temelini oluşturarak geleceğe ışık tutmaya çalıştığını söyledi. "*Muhammed Kutsi (Bozkırlı Memiş) Efendi*" konulu üçüncü tebliği Yrd. Doç. Dr. İsmail Bilgili sundu. Tebliğinde Konya'nın Bozkır ilçesinde 1784-1852 yılları arasında yaşamış Osmanlı âlimlerinden olan Memiş Efendinin ilmi ve ahlaki yönden donanımlı olarak yetiştirdiği talebe ve halifeleriyle birlikte toplumun ıslah edilmesinde, eğitim kurumları ve müfredatının ıslah edilmesinde, siyaset ve yönetimin ıslah edilmesinde etkili olduğunu ifade etti. Dördüncü konuşmacı olarak Yrd. Doç. Dr. Ali Çoban "*Bir Gönül Ehli Olarak Lâdikli Ahmed Efendi*" konulu tebliğini sundu. Lâdikli Ahmed Efendi'nin, ummî olmasına rağmen içli ve tasavvufî mazmun şiirler söylediğini, Allah aşkını ve kulluğu kalplere nakşetmeye çalıştığını belirten Çoban, onun Allah âşığı olduğunu, aşkın kendisinde gönül yangınlarına sebep olduğunu, bunu da şiirlerinde işlediğini söyledi.

V. Oturum Prof. Dr. Muhittin Uysal'ın başkanlığında başladı. İlk olarak Lütfü Taşel *"Abdullah Fevzi Efendi (Tanrıkulu), Şahsiyeti, İlmî ve Düşünce Yönü"* başlıklı tebliğini sundu. 1833-1943 yılları arasında Konya'ya birçok hizmetlerde bulunan Abdullah Fevzi Efendi'yi iyi bir hatip, hukuk, kelam, hadis gibi İslami ilimlerde pek çok eseri olan bir müderris, mücadeleden yılmayan ve İslam ümmetinin yararına olan her konuda elini taşın altına sokmaktan çekinmeyen bir mücahit şeklinde niteleyen Taşel, hayatı ve eserleri incelendiğinde onun bir devleti yönetecek ilmi ve akli dirayete, bilgi ve cesarete sahip olduğunu söyledi. İkinci konuşmacı olan ve "*Fahri Kulu Efendi*" başlıklı bir tebliğ sunan Prof. Dr. Ali Osman Koçkuzu tebliğinde, Fahri Kulu Efendi'nin Konya'nın son yüz yıllık dini ve ahlaki hayatında önemli tesirleri olan bir ahlak ve kulluk akımının mensuplarından bir âlim ve ahlak eri olduğunu ifade etti. Üçüncü konuşmacı Prof. Dr. Azmi Bilgin "*Ermenekli Mustafa Savfet Efendi (Safvet Aysu)*" başlıklı bir tebliğ sundu. Tebliğinde 1877-1964 yılları arasında yaşamış ve Ermenek doğumlu olan Savfet Efendi'nin dönemin dergilerinde pek çok ilmi ve dini yazılar yayınladığını, âlim, fâzıl, hakkı

söylemekten çekinmeyen, düşmanlarının bile takdirine mazhar olan bir hoca olarak tanındığını söyledi. Dördüncü konuşmacı olan Yrd. Doç. Dr. Mustafa Arıkan "*Bolay Ailesi*" başlıklı tebliğinde Konya'nın özellikle yakın tarihini inceleyen herkesin yolunun mutlaka bu aileden birisine, onun yaptığı hizmetlere, eserlerine çıkacağını söyledi. Öte yandan aileden dini ilimleri tahsil eden Süleyman Hayri Bolay ve Mehmet Naci Bolay kardeşlerin sadece ilim adamı olarak değil; fikir ve hareket adamı olarak da aile tarihi içindeki seçkin yerlerini aldığını, örneğin Süleyman Hayri Bolay'ın halen, Türk-İslâm medeniyetini yeniden inşa ve ihya meselesinin fikir çilesini çeken, bu uğurda çalışmalarına devam eden bir fikir adamı olduğunu ifade etti.

Prof. Dr. İsmail Hakkı Atçeken'in yönettiği **VI. Oturum**un "*Veled Çelebi İzbudak'ın Mevlânâ Düşüncesine Katkısı*" başlığını taşıyan ilk tebliğini Yrd. Doç. Dr. Yakup Şafak sundu. Teblğinde Mevlânâ soyundan olan Mehmed Bahâeddin Veled Çelebi (İzbudak, 1867-1953) İzbudak'ın Mesnevî çevirisini değerlendiren Şafak, bu çevirinin bazı aksaklıklara rağmen, istifade edilebilir, iyi bir çalışma olduğunu, bugün için dili epeyce eskimiş olmasına karşın uzun zaman bu alanda önemli bir boşluğu doldurmuş ve Mevlâna düşüncesinin yayılmasına hizmet etmiş bir eser olduğunu ifade etti. Daha sonra kinci konuşmacı olan Prof. Dr. Dilaver Gürer *"Mavlânâ'nın ve Mevlevîliğin Konya Âlimlerine Etkisi"* konulu tebliğinde Hz. Mevlâna'nın Konya şehrini, Konyalı âlim, mütefekkir, sanatkâr, devlet adamı, idâreci, bürokrat, tüccar vs. bütün kesimleri etkilediğini, Konya ilim, kültür, sanat ve sosyal hayâtına âdetâ kendi rûhunu, kendi mührünü nakşetttiğini; bundan dolayı Konya'nın, gerek yurt içinde gerekse yurt dışında "*Mevlâna Şehri*" şeklinde anıldığını ifade etti.

Üçüncü konuşmacı Prof. Dr. Ramazan Altıntaş "*Konya'lı Mehmet Vehbi Efendi'nin Kelâmî Yönü*" konulu tebliğini sundu. Osmanlı'nın son dönemlerinde yaşamış Konyalı bir âlim olan Mehmet Vehbi Çelik'in Hanefî-Mâturîdî geleneğe bağlı olduğunu belirten Altıntaş, onun *Ehl-i Kıble* tekfir edilemez, sahabeyi hayırla anarız, cennet ve cehennem mahlûktur gibi görüşlerinin, itikâdî konularda dengeli/orta bir yol izlediğinin bir göstergesi olduğunu ifade etti. Dördüncü konuşmacı olan Prof. Dr. Ali Akpınar "*Mehmet Vehbi Efendi'nin Tefsirciliği*"ni anlattı. Tebliğinde Mehmed Vehbi Hoca'nın, zor zamanlarda yaşamış olmasına rağmen Kur'ân'ın tefsiri yazdığını, bu tefsirin temel özelliklerin ise; meşhur ve muteber tefsirlerin hulasası olması, alıntıları tercüme edip kendi cümleleriyle aktarması, Kur'ân'ın Kur'ân ve Sünnetle tefsiri olması, nüzul sebeplerini nakletmesi, kıraat farklarını aktarması, dil bilimsel açıklamalarda bulunması, Kur'ân'ın edebî üslubunu açıklaması ve lafızlardaki edebî incelik ve hikmetleri bildirmesi şeklinde ifade etti.

VII. Oturum Prof. Dr. Fikret Karapınar'ın başkanlığında başladı. İlk tebliği Prof. Dr. Bilal Kuşpınar *"Sadreddin Konevî ve Düşüncesi"* başlığı ile sundu. Tebliğinde Sadreddin Konevî'nin *Konya Felsefe Ekolü*nün kurucusu olduğunu belirten Kuşpınar, Konevî ekolünün, bir ekolün sahip olması gereken dünya görüşü/sistem, bilim geleneği ve âlim silsilesi gibi bütün şartlara sahip olduğunu, üniversite olarak bu ekolün mensuplarını ve düşüncelerini tespit etmeye çalışacaklarını ifade etti. İkinci konuşmacı Prof. Dr. Ahmet Çaycı *"Bir Şehrin Bânisi Olarak Seyyid Harun Veli"* başlıklı tebliğini sundu. Tebliğinde Seyyid Harun Veli'nin Anadolu'nun iskân sürecinde doğrudan görev almış bu görevi ortaya koyduğu fiziki yapılarla desteklemiş bir âlim olduğunu, ayrıca yetiştirdiği talebelerini Anadolu'nun diğer bölgelerine seferber ederek misyonunun canlı kalmasını sağladığını ifade etti. Üçüncü konuşmacı olan Doç. Dr. Murat Şimşek *"Ebû Said Muhammed Hâdimî"* başlıklı tebliğini sundu. Hâdimî'nin Hanefî-Mâtürîdî geleneğine son derece bağlı, tasavvufî eğilimlerini de bu çerçevede temellendiren bir âlim olduğunun altını çizen Şimşek; onun kendi döneminde İslam coğrafyasında var olan zihinsel ve sosyal krizlere dinin sahih yorumu üzerinden çözümler sunmaya çalıştığını, bu bağlamda eser telifi, eğitim ve öğretim faaliyetleri, vaaz ve irşat hizmetleriyle ve doğrudan tasavvuf yöntemini kullanarak geleneğin devamını sağladığını söyledi. Dördüncü konuşmacı Doç. Dr. Doğan Kaplan *"Yesevî'nin Yolunda Seyyid Mahmut Hayrân"* başlıklı tebliğini sundu. Tebliğinde Seyyid Mahmûd Hayrân'ın XIII. yüzyılda Anadolu'da yaşamış, hem menkıbelerde hem de Mevlevî, Alevi-Bektaşi ve Rifâi tasavvufi çevrelerin menâkıb geleneğinde adı hayırla yâd edilen bir gönül eri olduğunu, o ve onun gibi farklı kesimler tarafından sevilen kişilerin toplumsal kutuplaşmanın arttığı şu günlerde bizi bir birimize bağlayacak köprüler olabileceğini belirtti.

Değerlendirme oturumuna Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Önder Kutlu başkanlık yaptı. İlk sözü alan Necmettin Erbakan Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muzaffer Şeker iki gün süren sempozyumun çok başarılı ve verimli geçtiğini, böyle bir sempozyumu düzenlediği için başta İlahiyat Fakültesine ve organizasyona katkı sunan Konya Büyükşehir Belediyesine üniversite adına teşekkür ettiğini söyledi.

Ardından söz alan Prof. Dr. Mustafa Fayda, iki gün boyunca Konya'nın değerli şahsiyetlerini ve âlimlerini andığımızı, günümüzde de Konya'nın değerli ilim adamlarını bünyesinde toplamaya devam ettiğini, bunun da hayırlı neticelerle sonuçlanacağına inandığını söyledi. Prof. Dr. Caner Arabacı ise Âlime ve ilme sahip çıkılması adına bu tür organizasyonların çok anlamlı olduğunu, sempozyumda tanıtılan âlimlerin vahiy kökenli değerleri anlayan, anlatan ve bu açıdan toplum sorunlarını çözen kimlikleri, yani şehir ışığı, medeniyet ışığı olma yönlerinin çok önemli olduğunu söyledi. Daha sonra söz alan Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ sempozyumun mutlaka ikinci ve üçüncüsünün yapılması gerektiğini, hatta bunlardan birinin uluslararası nitelikte olmasının faydalı olacağını söyledi. Son sözü alan Prof. Dr. Ramazan Altıntaş, bu sempozyumla birlikte ilmimize, irfanımıza, düşünce hayatımıza hizmet eden âlimlerimizi hayırla andığımızı, onlara karşı ahde vefa vazifemizi de böylece yerine getirmiş olduğumuzu ifade etti. Daha sonra sempozyumun düzenlenmesine vesile olan üniversite rektörüne, sempozyuma maddî/manevî destek olan eden Konya Büyükşehir Belediye başkanlığına, tebliğleriyle destek veren ve sempozyumun gerçekleştirilmesine katkılar sağlayan katılımcı hocalara teşekkür etti. Plaket takdimi ve toplu fotoğraf çekiminin ardından sempozyum sona erdi.

Şehirlerin ve medeniyetlerin oluşumunda ilmin ve âlimlerin rolü olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Öte yandan büyük âlimlerin yetişmesi için de şehirlere, kütüphanelere ve medreselere ihtiyaç vardır. Yani şehirlerin kurulmasında ve gelişmesinde âlimler etkili olduğu kadar, âlimlerin yetişmesinde ve kimlik

kazanmasında da şehirler etkili olmaktadır. Bu şekilde şehir ile âlim arasında karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Konya için bir durum değerlendirmesi yaptığımızda X-XII. yüzyıllarda buraya hicret eden âlimlerin fikirleri, eserleri ve kimlikleri üzerinde Konya şehri etkili olduğu gibi, bu âlimler de Konya ve Anadolu coğrafyasında etkileri bugün dahi hissedilen derin izler bırakmışlardır. Bu tarihi tecrübeden de anlaşılacağı üzere İslam Medeniyetini canlandırmanın ilk adımlarını ilme, âlime ve medreseye ve bunlara kucak açacak şehirlere yatırım yaparak atmak durumundayız. Âlimlerimizin birikim ve tecrübelerinden yararlanabilmemiz, ancak onların tanınması ve fikirlerinin anlaşılması için düzenlenen bu tür ilmi faaliyetlerin artarak devam etmesi ile mümkün olacaktır. Bu sempozyum da bunun idrak edilmesine önemli bir katkı sunmuştur.